

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Sprawozdanie za rok 2024
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmiot:</i>	Język francuski
<i>Poziom:</i>	Poziom podstawowy Poziom rozszerzony Poziom dwujęzyczny
<i>Termin egzaminu:</i>	9 maja 2024 r. – poziom podstawowy 15 maja 2024 r. – poziom rozszerzony; poziom dwujęzyczny
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	20 września 2024 r.

Język francuski

Poziom podstawowy

1. Opis arkusza

W roku szkolnym 2023/2024 egzamin maturalny z języka francuskiego został przeprowadzony na podstawie wymagań egzaminacyjnych określonych w rozporządzeniu Ministra Edukacji i Nauki z dnia 10 czerwca 2022 r.¹

Arkusz egzaminacyjny z języka francuskiego na poziomie podstawowym składał się z 38 zadań zamkniętych różnego rodzaju (wyboru wielokrotnego, prawda/fałsz, zadań na dobieranie), 10 zadań otwartych krótkiej odpowiedzi oraz 1 zadania otwartego rozszerzonej odpowiedzi. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności w czterech obszarach: rozumienia ze słuchu (15 zadań zamkniętych), rozumienia tekstów pisanych (16 zadań zamkniętych i 4 zadania otwarte krótkiej odpowiedzi), znajomości środków językowych (7 zadań zamkniętych i 6 zadań otwartych krótkiej odpowiedzi) oraz tworzenia wypowiedzi pisemnej (1 zadanie otwarte rozszerzonej odpowiedzi). Zadania sprawdzające rozumienie ze słuchu były oparte na nagranych tekstach, odtworzonych podczas egzaminu z płyty CD lub pliku mp3, natomiast zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych oraz 1 zadanie sprawdzające znajomość środków językowych były oparte na tekstach autentycznych lub adaptowanych zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym. Za rozwiązanie wszystkich zadań zdający mógł otrzymać 60 punktów (1 punkt za każde zadanie zamknięte i otwarte oraz 12 punktów za wypowiedź pisemną).

2. Dane dotyczące populacji zdających

TABELA 1. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym*

Liczba zdających		16
Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym	z liceów ogólnokształcących	13
	z techników	3
	z branżowych szkół II stopnia	0
	ze szkół na wsi	0
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	6
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	6
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	4
	ze szkół publicznych	15
	ze szkół niepublicznych	1
	kobiety	11
	mężczyźni	5
	bez dysleksji rozwojowej	15
	z dysleksją rozwojową	1

* Dane w tabeli dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów.

Z egzaminu zwolniono 6 uczniów – finalistów Olimpiady Języka Francuskiego.

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 10 czerwca 2022 r. w sprawie wymagań egzaminacyjnych dla egzaminu maturalnego przeprowadzanego w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024 (Dz.U. poz. 1246).

TABELA 2. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	0
	słabowidzący	0
	niewidomi	0
	słabosłyszący	0
	niesłyszący	0
	z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym	0
	z zaburzeniem widzenia barw	0
	obywatele Ukrainy ^{2,3}	0
Ogółem	0	

3. Przebieg egzaminu

TABELA 3. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

Termin egzaminu		9 maja 2024 r.	
Czas trwania egzaminu		120 minut	
Liczba szkół		14	
Liczba zespołów egzaminatorów*		0	
Liczba egzaminatorów*		0	
Liczba obserwatorów ⁴ (§ 8 ust. 1)		0	
Liczba unieważnień ⁵	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	-
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez zdającego w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	-
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez zdającego prawidłowego przebiegu części egzaminu w sposób utrudniający pracę pozostałym zdającym	-
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	-
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzenia egzaminu	-
	art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcie karty odpowiedzi)	-
Liczba wglądów ⁵ (art. 44zzz)		0	

* Dane dotyczą wszystkich poziomów egzaminu (podstawowego, rozszerzonego i dwujęzycznego) łącznie.

² Dz.U. z 2024 r. poz. 167, z późn. zm.

³ Zdający – obywatele Ukrainy przystąpili do egzaminu maturalnego na podstawie § 3b ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz.U. z 2023 r. poz. 2094).

⁴ Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 1 sierpnia 2022 r. w sprawie egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2024 r. poz. 302).

⁵ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2024 r. poz. 750, z późn. zm.).

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki zdających

TABELA 4. Wyniki zdających – parametry statystyczne*

Zdający	Liczba zdających	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)	Odsetek sukcesów**
ogółem	16	-	-	-	-	-	-	-
w tym:								
z liceów ogólnokształcących	13	-	-	-	-	-	-	-
z techników	3	-	-	-	-	-	-	-
z branżowych szkół II stopnia	-	-	-	-	-	-	-	-
z Ukrainy	-	-	-	-	-	-	-	-
bez dysleksji rozwojowej	-	-	-	-	-	-	-	-
z dysleksją rozwojową	-	-	-	-	-	-	-	-

* Dane dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów. Parametry statystyczne są podane dla grup liczących 30 lub więcej zdających.

** Dane dotyczą tegorocznych absolwentów, którzy przystąpili do wszystkich egzaminów obowiązkowych.

Poziom rozszerzony

1. Opis arkusza

W roku szkolnym 2023/2024 egzamin maturalny z języka francuskiego został przeprowadzony na podstawie wymagań egzaminacyjnych określonych w rozporządzeniu Ministra Edukacji i Nauki z dnia 10 czerwca 2022 r.¹

Arkusz egzaminacyjny z języka francuskiego na poziomie rozszerzonym składał się z 31 zadań zamkniętych różnego rodzaju (wyboru wielokrotnego, zadań na dobieranie) oraz 17 zadań otwartych, w tym 16 krótkiej i 1 rozszerzonej odpowiedzi. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności w czterech obszarach: rozumienia ze słuchu (11 zadań zamkniętych i 4 zadania otwarte krótkiej odpowiedzi), rozumienia tekstów pisanych (14 zadań zamkniętych i 4 zadania otwarte krótkiej odpowiedzi), znajomości środków językowych (6 zadań zamkniętych i 8 zadań otwartych krótkiej odpowiedzi) oraz tworzenia wypowiedzi pisemnej (1 zadanie otwarte rozszerzonej odpowiedzi). Zadania sprawdzające rozumienie ze słuchu były oparte na nagranych tekstach, odtworzonych podczas egzaminu z płyty CD lub pliku mp3, natomiast zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych oraz 2 zadania sprawdzające znajomość środków językowych były oparte na tekstach autentycznych lub w minimalnym stopniu adaptowanych zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym. Za rozwiązanie wszystkich zadań zdający mógł otrzymać 60 punktów (1 punkt za każde zadanie zamknięte lub otwarte w obszarach rozumienia ze słuchu, rozumienia tekstów pisanych i znajomości środków językowych oraz 13 punktów za wypowiedź pisemną).

2. Dane dotyczące populacji zdających

TABELA 6. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym*

Liczba zdających		45
Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym	z liceów ogólnokształcących	39
	z techników	6
	z branżowych szkół II stopnia	0
	ze szkół na wsi	1
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	16
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	22
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	6
	ze szkół publicznych	42
	ze szkół niepublicznych	3
	kobiety	30
	mężczyźni	15
	obywatele Ukrainy ^{2,3}	0

* Dane w tabeli dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów.

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 10 czerwca 2022 r. w sprawie wymagań egzaminacyjnych dla egzaminu maturalnego przeprowadzanego w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024 (Dz. U. poz. 1246).

² Dz.U. z 2024 r. poz.167, z późn. zm.

³ Zdający – obywatele Ukrainy przystąpili do egzaminu maturalnego na podstawie § 3b ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz.U. z 2023 r. poz. 2094).

Z egzaminu zwolniono 8 uczniów – finalistów Olimpiady Języka Francuskiego.

TABELA 7. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	0
	słabowidzący	0
	niewidomi	0
	słabosłyszący	0
	niesłyszący	0
	z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym	0
	z zaburzeniem widzenia barw	0
Ogółem	0	

3. Przebieg egzaminu

TABELA 8. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

Termin egzaminu		15 maja 2024 r.	
Czas trwania egzaminu		150 minut	
Liczba szkół		28	
Liczba zespołów egzaminatorów*		0	
Liczba egzaminatorów*		0	
Liczba obserwatorów ⁴ (§ 8 ust. 1)		0	
Liczba unieważnień ⁵	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	-
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez zdającego w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	-
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez zdającego prawidłowego przebiegu części egzaminu w sposób utrudniający pracę pozostałym zdającym	-
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	-
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzenia egzaminu	-
art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcie karty odpowiedzi)	-	
Liczba wglądów ⁵ (art. 44zzz)		0	

* Dane dotyczą wszystkich poziomów egzaminu (podstawowego, rozszerzonego i dwujęzycznego) łącznie.

⁴ Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 1 sierpnia 2022 r. w sprawie egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2024 r. poz. 302).

⁵ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2024 r. poz. 750, z późn. zm.).

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki zdających

WYKRES 3. Rozkład wyników zdających

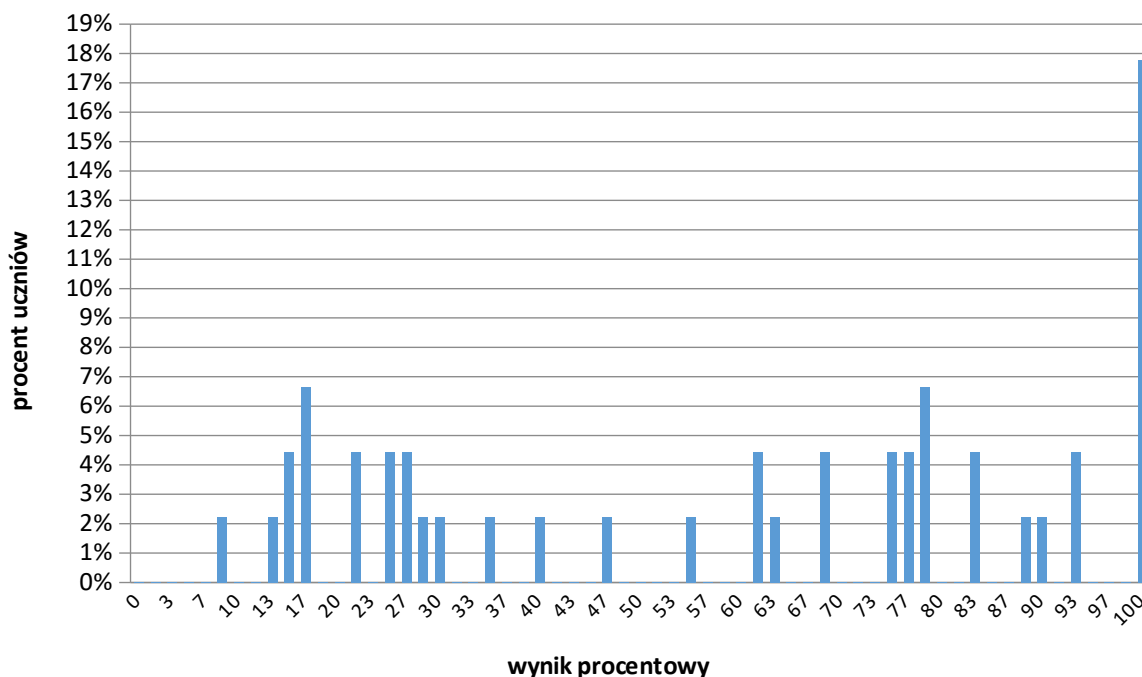

TABELA 9. Wyniki zdających – parametry statystyczne*

Zdający	Liczba zdających	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
ogółem	45	8	100	68	100	60	32
w tym:							
z liceów ogólnokształcących	39	8	100	75	100	62	32
z techników	6	-	-	-	-	-	-
z branżowych szkół II stopnia	-	-	-	-	-	-	-

* Dane dotyczą tegorocznych absolwentów. Parametry statystyczne są podane dla grup liczących 30 lub więcej zdających.

** Istnieje wiele wartości modalnych. Podano wartość najmniejszą.

Poziom wykonania zadań

TABELA 10. Poziom wykonania zadań

Rozumienie ze słuchu

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poziom wykonania zadania (%)
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
1.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie różnorodne złożone wypowiedzi ustne wypowiedziane w naturalnym tempie [...].</i>	II.8) Zdający odróżnia informacje o faktach od opinii.	67%
1.2.		II.7) Zdający wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w wypowiedzi.	60%
1.3.			58%
1.4.		II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	69%
1.5.			62%
1.6.		II.3) Zdający określa intencje, nastawienia i postawy nadawcy/autora wypowiedzi.	58%
2.1.			58%
2.2.			76%
2.3.		II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	71%
2.4.			51%
2.5.		64%	

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poziom wykonania zadania (%)	
	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe		
3.1.	<p>II. Rozumienie wypowiedzi.</p> <p><i>Zdający rozumie różnorodne złożone wypowiedzi ustne wypowiedziane w naturalnym tempie [...].</i></p>	<p>VIII.2) Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym [...] informacje sformułowane w tym języku obcym.</p>	33%	
3.2.	<p>V. Przetwarzanie wypowiedzi.</p> <p><i>Zdający zmienia formę przekazu ustnego [...].</i></p>		II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	38%
3.3.	<p>I. Znajomość środków językowych.</p>		44%	
3.4.	<p><i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i></p>		60%	

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poziom wykonania zadania (%)
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
4.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodne złożone wypowiedzi pisemne [...].</i>	III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	78%
4.2.			73%
4.3.		III.7) Zdający wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w tekście.	71%
4.4.		III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	67%
4.5.			51%
5.1.		III.5) Zdający rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu.	73%
5.2.			76%
5.3.			71%
5.4.			58%
5.5.			71%

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poziom wykonania zadania (%)	
	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe		
6.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodne złożone wypowiedzi pisemne [...].</i>	III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	69%	
6.2.			78%	
6.3.		III.5) Zdający rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu.	71%	
6.4.		III.2) Zdający określa intencje, nastawienia i postawy nadawcy/autora tekstu.	60%	
6.5.	<i>Zdający rozumie [...] różnorodne złożone wypowiedzi pisemne [...].</i>	VIII.2) Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym [...] informacje sformułowane w tym języku obcym.	III.6) Zdający układa informacje w określonym porządku.	69%
6.6.	V. Przetwarzanie wypowiedzi. <i>Zdający zmienia formę przekazu [...] pisemnego [...].</i>		III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	62%
6.7.	I. Znajomość środków językowych.			71%
6.8.	<i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>		53%	

Znajomość środków językowych

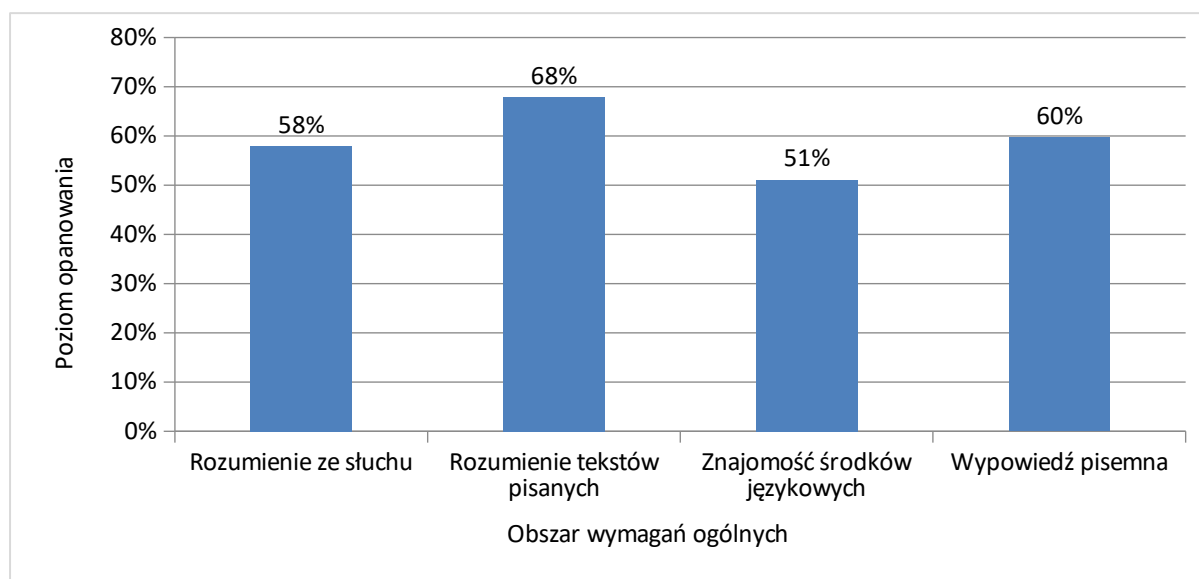
Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poziom wykonania zadania (%)
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
7.1.	<p>I. Znajomość środków językowych.</p> <p><i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i></p>	<p>1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</p>	67%
7.2.			64%
7.3.			67%
7.4.			58%
7.5.			60%
7.6.			67%
8.1.			64%
8.2.			49%
8.3.			38%
8.4.			42%
9.1.			42%
9.2.			36%
9.3.			31%
9.4.			31%

Wypowiedź pisemna

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Kryteria	Poziom wykonania zadania (%)
	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe		
10.	<p>I. Znajomość środków językowych.</p> <p><i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i></p> <p>III. Tworzenie wypowiedzi.</p> <p><i>Zdający samodzielnie tworzy [...] w miarę złożone, bogate pod względem treści, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne [...].</i></p> <p>IV. Reagowanie na wypowiedzi.</p> <p><i>Zdający [...] reaguje w formie w miarę złożonego tekstu pisanego w różnorodnych sytuacjach [...].</i></p>	<p>I. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</p>	zgodność z poleceniem	61%
		<p>V.2) Zdający opowiada o czynnościach [...] i wydarzeniach z przeszłości.</p> <p>V.6) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy, przedstawia i ustosunkowuje się do opinii [...].</p>	spójność i logika wypowiedzi	71%
		<p>V.8) Zdający stawia tezę, przedstawia w logicznym porządku argumenty za i przeciw danej tezie lub rozwiązaniu, kończy wypowiedź konkluzją.</p>	zakres środków językowych	55%
		<p>V.12) Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.</p> <p>V.13) Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.</p> <p>VII.3) Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.</p>	poprawność środków językowych	54%

WYKRES 4.

Poziom wykonania zadań w zakresie poszczególnych obszarów umiejętności

Komentarz

Poziom podstawowy

Średni wynik uzyskany przez maturzystów przystępujących do egzaminu z języka francuskiego na poziomie podstawowym wyniósł 80% punktów.

Zdający osiągnęli porównywalne wysokie wyniki za zadania sprawdzające rozumienie ze słuchu oraz rozumienie tekstów pisanych (średni wynik w obu obszarach – 84%). Niższy wynik maturzyści uzyskali za tworzenie wypowiedzi pisemnej (77%), a najniższy za zadania sprawdzające znajomość środków językowych (średni wynik – 74%).

W obszarze rozumienia ze słuchu zdający uzyskali prawie identyczny średni wynik (84%) za zadania sprawdzające ogólne rozumienie tekstu i za zadania sprawdzające umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji (83%).

W zadaniu 1. sprawdzającym umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji wyniki były dość wysokie: od 81% do 96%. Najłatwiejsze okazało się zadanie 1.1.

W udzielonym wywiadzie francuski artysta Max stwierdza, że jako dziecko spędzał dużo czasu na wsi, bawiąc się na łonie natury, a więc zdanie 1.1. *Pendant son enfance, Max passait du temps dans la nature.* jest prawdziwe. Większym wyzwaniem było zadanie 1.5. Prawdłowo rozwiązało je 81% zdających. Aby wskazać poprawną odpowiedź należało zrozumieć, że dziennikarz używa określenia *vos créations* w odniesieniu do tworzonych przez Maxa ubrań z kwiatów. Max wyjaśnia, że czas przygotowania sukienki lub spódnicy wykonanej z kwiatów zależy od rodzaju użytych w tym celu kwiatów. Oznacza to, że zdanie 1.5. *Max utilise des fleurs pour fabriquer des vêtements.* jest prawdziwe.

Umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji sprawdzana była także w zadaniu 3. – zadania 3.1., 3.2. i 3.4. Najtrudniejsze w tym obszarze okazało się zadanie 3.4., w którym należało zdecydować, przed czym przestrzega Louis-François, pasjonat podróży.

Tekst 3.

3.4. Louis-François avertit contre

- A. le climat sec du nord de l'Inde.
- B. le froid sur la côte sud-est pendant l'hiver.
- C. le mauvais temps au sud du pays en automne.

Fragment transkrypcji:

- *Quelle est la meilleure période pour y aller ?*
- La meilleure saison pour partir en Inde est l'hiver, mais les différences de climat entre les régions sont considérables. En décembre et en janvier par exemple, il peut faire très froid au nord. Le sud du pays, surtout la côte sud-est, est touché par de fortes pluies d'octobre à début décembre.

Prawidłową odpowiedź **C.** wybrało 47% zdających. W wywiadzie Louis-François udziela kilku rad osobom, które chciałyby odwiedzić Indie. Odpowiadając na pytanie dziennikarza, kiedy najlepiej jest udać się do Indii, Louis-François podkreśla znaczne różnice klimatyczne między regionami i odradza wyjazd jesienią na południe kraju ze względu na porę deszczową. Region ten, a zwłaszcza wybrzeże, jest dotknięty ulewnymi deszczami od października do początków grudnia. Najbardziej atrakcyjnym dystraktorem była opcja B., która sugeruje, że Louis-François przestrzega przed niskimi temperaturami zimą na południowo-wschodnim wybrzeżu Indii. Opcję tę wykluczają fragmenty nagrania: *il peut faire très froid au nord* oraz *le sud du pays, surtout la côte sud-est, est touché par de fortes pluies*.

W grupie zadań sprawdzających ogólne rozumienie tekstu (zadanie 2. oraz zadanie 3.3.) wyniki zdających były zróżnicowane – od 61% do 95% punktów.

W zadaniu 2. należało wysłuchać pięciu wypowiedzi, które łączył wyraz *air* i do każdej z nich dopasować odpowiednie zdanie. Najwyższy wynik zdający osiągnęli w zadaniu 2.3. sprawdzającym umiejętność określania głównej myśli tekstu (95% poprawnych odpowiedzi). Osoba wypowiadająca się przedstawiała zalety i wady startupu *OxiCool*. Maturzyści, którzy zaznaczyli prawidłową odpowiedź **C.** zwrócili uwagę na określenie: *veut révolutionner le secteur*, co wskazywało na fakt, że prezentowana technologia jest nowoczesna.

Najtrudniejsze w tej grupie zdań okazało się zadanie 3.3., również sprawdzające umiejętność określania głównej myśli wypowiedzi.

Tekst 2.

3.3. La personne présente

- A.** un nouvel outil technologique.
- B.** des méthodes modernes pour dresser son chien.
- C.** les résultats de tests réalisés avec une application.

Transkrypcja:

Votre chien est-il un génie ? Découvrez-le grâce au Dognition Project, une application pour mesurer le niveau d'intelligence d'une grande variété de chiens aux quatre coins du monde. Comme vous le savez, il y a beaucoup de livres sur les chiens mais c'est la première fois que vous pourrez collaborer aux recherches. Grâce à cette application, des milliers de propriétaires de chiens à travers le monde pourront mener des expériences amusantes avec leurs compagnons à quatre pattes. Et ces tests seront une mine d'informations pour les chercheurs.

Poprawną odpowiedź **A.** wybrało 61% maturzystów. Osoba wypowiadająca się mówi o aplikacji Dognition Project, wyjaśniając dla kogo jest przeznaczona i w jakim celu została stworzona. Zwraca też uwagę na możliwość wykorzystania tego narzędzia technologicznego przez naukowców. W związku z tym, to właśnie odpowiedź **A.** była poprawnym rozwiązaniem zadania. Prawie jedna trzecia zdających wybrała błędną odpowiedź **C.** Najprawdopodobniej zasugerowali się słowem *application*, które pojawia się zarówno w nagraniu jak i w zadaniu. W wypowiedzi jest mowa o możliwości przeprowadzenia testów na swoich czworonogach, a nie o rezultatach badań przeprowadzonych dzięki tej aplikacji. Dlatego też opcja **C.** nie jest poprawna.

W tej części arkusza sprawdzana była również umiejętność układania informacji w określonym porządku. W zadaniu 3.5. należało zdecydować, jaka jest kolejność rad udzielanych przez Louis-François przed wyjazdem do Indii. 88% maturzystów nie miała problemu z zaznaczeniem poprawnej odpowiedzi.

W obszarze rozumienia tekstów pisanych absolwenci uzyskali wyższy wynik za zadania sprawdzające ogólne rozumienie tekstu (średni wynik za zadania 5.1.–5.2. i 6.5. – 90%) niż za zadania sprawdzające umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji (średni wynik za zadania 5.4.–5.7. oraz 6.3. i 6.4. – 78%).

W zadaniu 5. maturzyści osiągnęli wysokie wyniki w zadaniach zamkniętych 5.1.–5.3. (średni wynik – 93%), niższe były wyniki w zadaniach otwartych 5.4.–5.7. (średni wynik – 75%).

W tym roku zadanie to opierało się na czterech tekstach, które łączył temat sportów zimowych. Najłatwiejsze okazało się zadanie zamknięte 5.3. *Dans ce texte, la personne exprime sa satisfaction.* sprawdzające umiejętność wyciągnięcia wniosków z informacji zawartych w tekście. 96% zdających wskazało tekst **D.**, w którym autor wyjaśnia, czym kierował się przy wyborze hotelu na wypoczynek zimowy, i dlaczego był zadowolony. Poczucie satysfakcji z dobrze dokonanego wyboru jest zatem logicznym wnioskiem z tekstu.

Zadania otwarte przysporzyły zdającym więcej problemów. Wymagały one od maturzystów uzupełnienia luk w wiadomości, którą Nicole wysłała do swojej koleżanki Madeleine.

Najłatwiejsze okazało się uzupełnienie luki 5.5. Odpowiedni fragment tekstu D niezbędny do rozwiązania zadania zidentyfikowało 91% zdających. Autor podał dwa powody wyboru hotelu na zimowe wakacje: bliskość francuskiego kurortu Chamonix oraz bliskość tras narciarskich. Pierwszy z nich był podany w treści zadania, a więc zdającym pozostawało uzupełnienie luki 5.4. drugą informacją: *pistes de ski*. Luka 5.7. również nie stanowiła problemu: 81% absolwentów wyszukało w tekście B informację, że lato było ulubionym sezonem pierwszych turystów odwiedzających regiony górskie. Zdający dość dobrze poradzili sobie z interpretacją wykresu: 65% z nich poprawnie uzupełniło lukę 5.6., wymieniając Polaków jako mieszkańców kraju, w którym narciarstwo uprawia taki sam procent osób co we Francji. Najczęściej popełnianym błędem było utworzenie niewłaściwego rzeczownika/narodowości od nazwy państwa. Część osób uzupełniła lukę nie nazwą mieszkańców kraju (*Polonais*), tylko nazwą państwa, podaną w wykresie, co zupełnie nie pasowało do otoczenia luki.

Najwięcej trudności sprawiło zdającym zadanie 5.4. Wymagało ono określenia, jaka część ciała bolała Nicole po pierwszych dniach jazdy na nartach.

Fragment zadania:

Madeleine,

Merci de ton invitation mais, cette année, je n'ai pas l'intention de partir à la montagne pendant les vacances d'hiver. Les dernières étaient horribles. D'abord, mes chaussures de ski me torturaient les pieds. Puis, **5.4.** _____ me faisait mal, donc j'ai arrêté de faire du ski après trois jours.

Fragment tekstu A:**MARDI**

Deuxième leçon de ski. Je passe mon temps allongée dans la neige, le dos douloureux. Pour me consoler, le moniteur m'invite à une fondue monstre, le soir. J'accepte sans enthousiasme.

MERCREDI

Troisième leçon de ski : je continue à tomber et je souffre de plus en plus du dos. Je décide alors d'abandonner ce sport et de me consacrer au repos.

62% zdających poprawnie uzupełniło lukę 5.4., wpisując zgodnie z tekstem A: **mon dos**. Część maturzystów podała jako przyczynę bólu częste upadki na śnieg, co z kolei spowodowało zaniechanie lekcji jazdy na nartach. Taka odpowiedź również była akceptowana. Niektórzy podawali typowy, ale niezgodny z tekstem, powód rezygnacji z nauki jazdy na nartach, np. ból stóp lub nóg, niewygodne buty narciarskie. Innym częstym błędem było wpisanie w lukę *une partie du corps*. Zgodnie z *Zasadami oceniania rozwiązań zadań* takie uzupełnienie luki nie było akceptowane, ponieważ udzielona odpowiedź nie była wystarczająco precyzyjna.

Tegoroczni maturzyści osiągnęli dobre wyniki za zadanie 6., oparte na tekście o pierwszej żyrafie na terytorium Francji, sprawdzające umiejętność wyszukiwania w tekście określonych informacji (zadania 6.3. i 6.4. – 84% punktów) oraz za zadania sprawdzające nowe umiejętności od roku 2023, tj. umiejętność odróżniania informacji o faktach od opinii, w zadaniu 6.1. (64%) oraz układanie informacji w określonym porządku w zadaniu 6.2. (89%).

Dobrze opanowaną umiejętnością w obszarze rozumienia tekstów pisanych okazało się określanie głównej myśli poszczególnych części tekstu (średni wynik za zadanie 4. – 86%). Zdecydowana większość zdających właściwie dopasowała nagłówki dotyczące preferencji wakacyjnych mieszkańców Quebecu do odpowiednich części tekstu. Umiejętność ta sprawdzana była również w zadaniu 6.5. Prawidłową odpowiedź wybrało 79% maturzystów.

W części arkusza sprawdzającej znajomość środków językowych średni wynik to 71%. W zadaniach zamkniętych (zadanie 8. i 9.) wyniki były wysokie (odpowiednio 91% i 87% punktów). Uzupełnienie minidialogów (zadanie 8.) było łatwiejsze niż wybranie opcji, która najlepiej oddawała sens wyróżnionego zdania lub jego fragmentu (zadanie 9.).

Zdecydowanie trudniejsze okazały się zadania otwarte 10. i 11. (średni wynik – odpowiednio 58% i 57%).

W zadaniu 10. należało uzupełnić każdą lukę w tekście, przekształcając wyraz podany w nawiasie. 75% absolwentów prawidłowo utworzyło rzeczownik *organisation* od czasownika *organiser* w zadaniu 10.1., a 51% zdających nie miało problemów z utworzeniem imiesłowu *ouverts* od czasownika *ouvrir* w zadaniu 10.3.

Więszym wyzwaniem było zadanie 10.2. – najtrudniejsze zadanie w tym obszarze.

Fragment tekstu:

C'est sur la N7 que, depuis le début de juillet, s'engagent en bouchons interminables les voitures avec plaques d'immatriculation **10.2.** (France) _____ **françaises** _____ et étrangères.

Poprawnie uzupełniło tę lukę 48% zdających. Najczęściej popełnianym błędem było utworzenie przymiotnika *français* w rodzaju męskim. Tymczasem wyraz *plaque* jest rodzaju żeńskiego, a wskazówką/podpowiedzią dla zdających był drugi przymiotnik w tym zdaniu następujący po *luc* – *étrangères*.

Zadanie 11. polegało na uzupełnieniu zdań z wykorzystaniem w odpowiedniej formie wyrazów podanych w nawiasie. Wymagana była pełna poprawność ortograficzna wpisywanych fragmentów.

Wyniki za zadania 11.1.–11.3. były dość zbliżone: 54%, 65% i 51% poprawnych odpowiedzi. Najłatwiejsze okazało się zadanie 11.2., w którym dwie trzecie zdających rozpoznało I typ zdania warunkowego i poprawnie wpisało w lukę czasownik *pouvoir* w czasie przyszłym. Osoby te sprostaly również drugiemu wyzwaniu, które pojawiło się w tym zadaniu: prawidłowo utworzyły konstrukcję *à la plage* po czasowniku *aller*.

Najwięcej trudności sprawiło natomiast zadanie 11.3.

11.3. Mon amie lit beaucoup, elle (*aimer / livre / aventure*) _____
_____.

Poprawnie uzupełniło tę lukę 51% osób, które wpisały *aime les livres d'aventure*. Najczęszym błędem było wpisanie rodzajnika nieokreślonego *des (livres)*. Tymczasem czasownik *aimer* wymaga zawsze użycia rodzajnika określonego przed rzeczownikiem.

Średni wynik za zadanie otwarte rozszerzonej odpowiedzi (zadanie 12.) to 78%. Większość abiturientów potrafiła skutecznie przekazać określone w poleceniu informacje i dobrze radziła sobie z ich rozwinięciem (średni wynik w kryterium treści – 77%). Maturzyści nie mieli problemu z poinformowaniem, w jaki sposób dowiedzieli się o festiwalu teatralnym (podpunkt 1.). Najczęściej wymieniali ogłoszenie na portalach społecznościowych, poinformowanie przez przyjaciół lub zachętę ze strony rodziny. Nie sprawiło im również kłopotu przedstawienie programu festiwalu (podpunkt 2.). W większości były to spektakle, jakie można było obejrzeć oraz imprezy towarzyszące, np. spotkanie z reżyserami lub aktorami. Realizacja podpunktu 3., w którym należało napisać, która grupa teatralna zwyciężyła na festiwalu i co najbardziej podobało się zdającemu w jej występie również nie stanowiła problemu dla maturzystów. Najczęściej wymieniano dobrą grę aktorów, kreujących głównych bohaterów. Innym podobała się scenografia lub kostiumy.

Największym wyzwaniem dla maturzystów było podzielenie się swoimi obawami dotyczącymi przyszłości tego festiwalu (podpunkt 4.). Wyrażając swoje obawy zdający najczęściej odnosili

się do trudności finansowych. Czasem proponowali nawet pewne rozwiązania. Ilustruje to poniższy fragment pracy.

Przykład 1.

acteurs professionnelles. Cependant je suis inquiète par l'avenir de ce festival étant donné que personne ne le sait. Il faut que ~~mais~~ l'organisateur ~~pu~~ ^{fait} faire des affiches ou crée le compte sur Instagram pour répandre l'idée de festival de théâtre des jeunes.

W powyższej pracy zdający zaniepokojony przyszłością tego festiwalu proponuje, w jaki sposób organizatorzy mogliby rozpropagować ten festiwal wśród młodzieży.

Zdarzały się również prace, w których zdający przedstawiali obawy innych osób lub fakty (a nie obawy) dotyczące przyszłości festiwalu.

Przykład 2.

Les organisateurs pensent que c'est sera difficile d'organiser le festival l'année prochain. Il n'y a pas assez de l'argent.

Zgodnie z *Zasadami oceniania rozwiązań zadań* taka realizacja tego podpunktu polecenia była klasyfikowana na poziom niższy.

Nieliczni maturzyści wyrażali pozytywne odczucia odnośnie przyszłości tego festiwalu.

Przykład 3.

J'espère que les événements de ce type organiseront chaque an, pour ~~en aide~~ aider les ~~débuts~~ les débutants (de théâtre) et pour leur développement.

Taka realizacja tego elementu polecenia nie była akceptowana ponieważ, zgodnie z poleceniem, zdający miał napisać o swoich obawach, a nie nadziejach dotyczących przyszłości festiwalu.

Tegoroczni maturzyści uzyskali wysoki średni wynik za spójność i logikę tekstu (94%), dość wysoki za poprawność środków językowych (77%), natomiast znacznie niższy był wynik za zakres środków językowych (66%). Ocena prac zdających w tym kryterium jest szerzej omówiona w zagadnieniu „pod lupą”.

Poziom rozszerzony

Absolwenci, którzy przystępowali do egzaminu z języka francuskiego na poziomie rozszerzonym, uzyskali średnio 56% punktów za rozwiązanie zadań w arkuszu egzaminacyjnym.

Maturzyści osiągnęli najwyższe wyniki za zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych (średni wynik – 68%). Gorzej poradzili sobie z tworzeniem wypowiedzi pisemnej (średni wynik – 60%) oraz z rozumieniem ze słuchu (średni wynik – 52%). Najniższy wynik uzyskali za zadania sprawdzające znajomość środków językowych (średni wynik – 42%).

W obszarze rozumienia ze słuchu zdający mieli rozwiązać zadania wymagające wyszukiwania w tekście określonych informacji (zadania 1.3.–1.5. i 2.1.–2.5. oraz 3.1.–3.4.), wyciągnięcia wniosków z informacji zawartych w wypowiedzi (zadanie 1.2.), odróżniania informacji o faktach od opinii (zadanie 1.1.) oraz określania intencji nadawcy/autora wypowiedzi (zadanie 1.6.)

Zdający dość dobrze poradzili sobie z zadaniem 1.1. sprawdzającym umiejętność odróżniania informacji o faktach od opinii. Prawidłowe rozwiązanie wskazało 67% z nich.

Trudniejsze okazało się zadanie 1.2. sprawdzające umiejętność wyciągnięcia wniosków z informacji zawartych w wypowiedzi.

1.2. Quelle conclusion peut-on tirer des propos de la femme ?

- A. L'homme ne vit pas du nom qu'il porte, mais de ce qu'il gagne.
- B. Après le travail vient l'argent et le repos.
- C. Tel travail, tel salaire.

Transkrypcja:

Tekst 2.

Depuis plusieurs années, nos décideurs changent régulièrement l'appellation de certains métiers et modifient chaque jour un peu plus notre manière de parler et donc de penser. Ainsi, on donne l'impression de revaloriser un peu le travail de certaines personnes mais je suis sûre qu'elles auraient nettement préféré une revalorisation de leurs salaires et de leurs conditions de travail.

La montée en puissance d'Internet et des réseaux sociaux n'a fait que confirmer ce renouvellement du lexique professionnel. On y trouve toutes sortes d'« administrateurs », de « gérants », de « diffuseurs » et d'« entrepreneurs » alors qu'on a parfois bien du mal à déterminer ce qu'ils font réellement !

Poprawną odpowiedź **A.** wskazało 49% zdających. Wypowiedź dotyczyła zmian w nazewnictwie stanowisk pracy. Z wypowiedzi autora można wyciągnąć wniosek, że zamiast bardziej eleganckiej nazwy stanowiska, pracownik wolałby podwyższenie wynagrodzenia i poprawę warunków pracy. Najbardziej atrakcyjnym dystraktorem była odpowiedź **C. Tel travail, tel salaire (Jaka praca, taka płaca).** Autor wypowiedzi wspomina o wynagrodzeniu, ale nie w kontekście jakości pracy, co wyklucza tę opcję jako poprawną.

Umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji była sprawdzana w zadaniach zamkniętych 1.3.–1.5. i 2.1.–2.5. oraz w zadaniach otwartych 3.1.–3.4.

Dość trudne okazało się zadanie 1.3., w którym zdający mieli rozstrzygnąć, co oznacza nazwa własna „Lenglen”.

1.3. « Lenglen », c'est

- A. le pseudonyme d'une hôtesse sur le célèbre court.
- B. le nom d'une star invitée cette année à Roland-Garros.
- C. le nom du plus grand court de tennis à Roland-Garros.
- D. le nom de famille d'une jeune femme qui travaille à Roland-Garros.

Fragment transkrypcji:

Journaliste : Suzanne Lenglen est-elle unique ? La première star du sport féminin, qui écrasait toutes ses adversaires, très populaire dans les années 1919-1926, a une homonyme dans le stade cette année. C'est incroyable mais vrai : une jeune hôtesse d'accueil de 20 ans à Roland-Garros porte le même nom que la célèbre joueuse de tennis. C'est aussi celui du deuxième court le plus important de Roland-Garros. C'est fou et pourtant, ce n'est pas un pseudonyme. Elle s'appelle bien Suzanne Lenglen !

Suzanne, pourquoi vos parents ont-ils choisi de vous appeler ainsi ?

Suzanne : Mon papa s'appelle Lenglen et ma mère adorait les prénoms anciens. Mon frère s'appelle Félicien, ma sœur Eugénie. Ma maman voulait appeler une de ses filles Suzanne. Il y a 20 ans, mes parents se sont dit qu'on ferait peut-être le lien avec la célèbre joueuse. Ils savaient qui était la championne de tennis, mais ils ne sont pas forcément fans absolus de ce sport.

Poprawną odpowiedź **D.** wskazało 45% zdających. Dziennikarz, przedstawiając swoją rozmówczynię, hostessę na kortach Rolanda Garrosa, mówi: *Elle s'appelle bien Suzanne Lenglen !* A więc *Lenglen* jest nazwiskiem młodej osoby pracującej w słynnym kompleksie sportowym. Zbieżność imienia i nazwiska hostessy oraz pierwszej tenisowej sławy wśród kobiet skłoniła zdających do wyboru błędnej opcji B. Dziennikarz wspomina o tej francuskiej tenisistce (z lat 20 ubiegłego wieku), lecz w wywiadzie nie ma mowy o zaproszeniu jej na tegoroczny turniej, co wyklucza tę opcję jako prawidłową. Najczęściej wybieraną błędną odpowiedzią był dystraktor C. Prawdopodobnie zdający kierowali się informacją o tym, że *Lenglen* to także nazwa kortu w kompleksie Rolanda Garrosa, ale nie zwrócili uwagi, że nie jest to największy kort.

Spośród zadań zamkniętych sprawdzających tę umiejętność dość trudne okazało się zadanie 2. (średni wynik – 61%). W zadaniu tym należało wysłuchać pięciu wypowiedzi osób, które zapragnęły mieszkać blisko natury i do każdej z nich dopasować odpowiednie zdanie. Najwięcej kłopotów sprawiły zdającym zadania 2.4. i 2.5.

Zadanie 2.

- A. L'effort physique me fait du bien.
- B. Je suis revenu(e) là où je suis né(e).
- C. J'ai changé de poste dans la même institution.
- D. J'avais envie d'en savoir plus sur la culture des sols.
- E. J'ai enfin décidé de suivre ma passion et de la partager.
- F. Mon enfance ne m'a pas préparé(e) à la vie au sein de la nature.

2.4.	2.5.
B	F

Transkrypcja:**Tekst 4.**

Fils de paysans en Bretagne, j'ai toujours pensé que je ne vivrais jamais à la ferme. La boue et le froid, ce n'était pas pour moi ! Je me suis éloigné du monde agricole et j'ai fait un diplôme de photographe à Paris. Au bout de quatre ans, j'ai commencé à souffrir du peu de contacts authentiques. Je suis parti me réinstaller en Bretagne où j'ai suivi une formation d'élevage d'animaux de ferme. Le grand air, le lien avec les animaux... Tout me plaisait ! Je viens de monter mon propre troupeau de 80 brebis. Veiller sur tant d'animaux est une énorme responsabilité : les jours de repos n'existent pas et les difficultés sont nombreuses, mais je suis motivé et j'adore ce que je fais !

Tekst 5.

Après un début de carrière dans la communication, je me suis installée, il y a deux ans, à la montagne pour y cultiver des plantes aromatiques et des fleurs comestibles. Un changement de vie radical, pour quelqu'un qui a grandi dans une grande ville auprès d'un père ouvrier et d'une mère infirmière. Maintenant, avec mon mari et mes enfants, nous vivons d'une façon plus écolo et économe. Isolés du monde, *nous habitons dans une maison en bois que nous avons construite nous-mêmes*. Car travailler en pleine nature est aussi un moyen d'offrir un meilleur cadre de vie à ma famille. *Dans les champs, en forêt ou en montagne, tous les sens sont en éveil et les joies sont simples*.

W zadaniu 2.4. poprawnej odpowiedzi B. udzieliło 39% absolwentów. Kluczowe dla rozwiązania tego zadania były następujące fragmenty nagrania: *fils de paysans en Bretagne* oraz *Je suis parti me réinstaller en Bretagne*. W pierwszym, młody mężczyzna informuje, że urodził się w Bretanii, a w drugim mówi o powrocie do tego regionu, na wieś, po kilkuletnim pobycie w Paryżu. Najbardziej atrakcyjnym dystraktorem było zdanie A., które wybrało ponad 20% maturzystów. Ta część zdających najprawdopodobniej zasugerowała się tym, że w wypowiedzi jest mowa o odpowiedzialności, licznych trudnościach i braku odpoczynku, związanych z zajmowaniem się dużą liczbą zwierząt. Jednak w tekście nie pojawia się informacja, że ten wysiłek dobrze wpływa na zdrowie i samopoczucie osoby wypowiadającej się.

W zadaniu 2.5. poprawnej odpowiedzi F. udzieliło 59% absolwentów. Aby prawidłowo rozwiązać to zadanie, należało zrozumieć fragment wypowiedzi, w którym kobieta mówi o dorastaniu w dużym mieście. Najbardziej atrakcyjnym dystraktorem było ponownie zdanie A. Osoby, które go wybrały, najprawdopodobniej wzięły pod uwagę poprawę jakości życia, o której wspomina kobieta. W jej wypowiedzi nie ma jednak wzmianki o wysiłku fizycznym, który miałyby do takiej zmiany na lepsze prowadzić.

Średni wynik za zadanie otwarte wyniósł 31% punktów możliwych do uzyskania. Relatywnie niski poziom rozwiązywalności tego zadania może dziwić, ponieważ było ono oparte na wywiadzie z przedstawicielem biura podróży na temat różnych form spędzania (pożytecznych) wakacji, a słownictwo związane z wypoczynkiem i podróżowaniem często pojawia się w procesie kształcenia i powinno być bliskie zdającym.

Zadanie:

Vous voulez passer des vacances inoubliables ? Faites-le avec nous ! Voici des pistes à explorer.

Si vous aimez le cyclisme, on vous propose de faire le tour **3.1.** _____ à vélo. Vous êtes de ceux pour qui l'utilité a de l'importance ? Partez comme bénévole en Afrique pour travailler **3.2.** _____. Vous pouvez aussi aller en Malaisie et y **3.3.** _____. Vous cherchez la possibilité de vous couper de tout ? Allez en **3.4.** _____ ! Vous pourrez y participer à un séjour de bien-être ou à un stage de survie.

Si vous voulez que vos vacances soient réussies, réservez vos séjours dès maintenant dans notre bureau !

Transkrypcja:

Journaliste : Comment pouvons-nous donner du sens à nos vacances ?

Homme : La réponse à cette question a changé. Ce n'est plus la destination qui est la plus importante. Il y a trente ans, on partait pour se reposer. Maintenant, on se repose avant, et on part en pleine forme pour partager des savoir-faire, rencontrer d'autres cultures. Profiter de ses vacances, c'est les rentabiliser.

Journaliste : Que peuvent faire les Français pour tirer profit de leurs congés ?

Homme : Il suffit de consulter les brochures de tourisme pour s'en faire une idée. Si les destinations changent selon les budgets, la finalité reste la même. Les gens ont besoin de contenus, de choses à partager pour mettre en scène leurs vacances. Les centres touristiques ont donc adapté leur offre. On pédale en visitant les châteaux de la Loire, on fait un trajet en résolvant des énigmes policières. Un meurtre est commis dans chaque demeure historique de l'itinéraire : les touristes doivent trouver le coupable. Il y a une vraie satisfaction, le soir, à tracer sur une carte l'itinéraire que l'on a accompli.

Journaliste : Pourquoi certains touristes vont-ils dans différents coins du monde ?

Homme : Ils veulent tout simplement découvrir d'autres modes de vie. Actuellement, les vacances qui ont « du sens » doivent être utiles. S'engager en tant que bénévole, soutenir les soigneurs animaliers dans une réserve africaine n'est qu'un exemple de mission possible dans le domaine de l'écovolontariat. Pour les touristes ambitieux, on propose des séjours pour enseigner l'anglais à des petits Malaisiens.

Journaliste : On ne part pas seulement pour se sentir utile, n'est-ce pas ?

Homme : Non, il y a aussi des gens qui veulent entreprendre le plus beau de tous les voyages, le voyage en soi-même. C'est le plus difficile à réaliser et il est indispensable de trouver un endroit calme pour se retrouver avec soi et méditer. Pour cela, pas besoin d'aller très loin ! En Bretagne par exemple, nombreux sont ceux qui veulent se déconnecter de leur vie stressante et citadine en participant à des stages orientés sur le bien-être. On se vide la tête et on revient en pleine forme. La belle nature bretonne permet aussi l'organisation de stages de survie qui viennent répondre au besoin d'apprécier le moment présent, d'éprouver son corps et de savoir de quoi on est capables dans des conditions extrêmes.

Journaliste : Bref, savoir ce qui nous intéresse sur le moment est un bon point de départ pour faire un choix. Merci beaucoup pour vos suggestions.

W ramach tej wiązki zadań, zdający najlepiej poradzili sobie z uzupełnieniem luki 3.4., która wymagała zrozumienia, jaki region jest polecany na kursy przetrwania lub pobytu wellness. Właściwych odpowiedzi, wskazujących, że chodzi o Bretanię, udzieliło 53% absolwentów. W pozostałych zadaniach (3.1.–3.3.) wynik był znacznie niższy.

Najtrudniejsze okazało się zadanie 3.1. – 17% poprawnych odpowiedzi. Aby prawidłowo uzupełnić zdanie trzeba było wpisać w lukę *des châteaux de la Loire*. Akceptowane było również podanie celu wycieczki rowerowej: *des énigmes policières*. Najczęstszym błędem był brak precyzji, niektórzy zdający wpisywali w lukę *de la France*, co jest zbyt szerokim pojęciem. Określenia takie jak: *des monuments* lub *des résidences* czy *des lieux historiques* również nie były wystarczająco precyzyjne.

Zgodnie z *Zasadami oceniania rozwiązań zadań*, w przypadku luki 3.2. oczekiwana odpowiedź powinna wskazywać na pracę wolontariusza w rezerwacie przyrody/zwierząt w Afryce. Odpowiedzi: *pendant les vacances / dans le volontariat/bénévolat / là-bas*, nie były uznawane, gdyż powtarzały informacje zawarte już w zadaniu. Pojawiały się również odpowiedzi *pour les autres / dans des conditions difficiles*. Są to sformułowania zbyt ogólne, odnoszące się do wielu sytuacji, dlatego też egzaminator nie mógł uznać tych odpowiedzi za wystarczająco precyzyjne.

Luka 3.3. wymagała od maturzystów zrozumienia celu proponowanych wyjazdów do Malezji. Właściwych odpowiedzi, wskazujących, że chodzi o nauczanie języka angielskiego, udzieliło 22% osób. Akceptowane były również odpowiedzi, z których wynikało, że chodzi o pracę nauczyciela. Często udzielane odpowiedzi były nieprecyzyjne: *avoir une mission; travailler* lub niezgodne z tekstem: *apprendre / étudier l'anglais*. Niektórzy zdający wpisywali: *se retrouver avec soi et méditer / se déconnecter*, co można było usłyszeć w nagraniu, ale te informacje dotyczyły wyjazdów do Bretanii.

W obszarze rozumienia tekstów pisanych zdający mieli rozwiązać zadania wymagające wyszukiwania w tekście określonych informacji (zadania 4.1.–4.5., 6.1.–6.2. oraz 6.6.–6.8.), określenia intencji nadawcy/autora tekstu (zadanie 6.4.), wyciągania wniosków z informacji zawartych w tekście (zadanie 4.3.), układania informacji w określonym porządku (zadanie 6.5.) oraz rozpoznawania związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu (zadania 5.1.–5.5. i 6.3.). Tegorocznym maturzyści najlepiej poradzili sobie z rozwiązaniem zadań sprawdzających ostatnią z wymienionych umiejętności (średni wynik – 77%).

Dość zróżnicowane wyniki maturzyści uzyskali za zadanie 4. (od 44% do 81% poprawnych odpowiedzi). Wymagało ono wyselekcjonowania określonych informacji w tekście dotyczącym najbardziej nietypowych zawodów na świecie. Najtrudniejsze było zadanie 4.5.

Fragment zadania:

4.5.	Pour décrocher ce poste, il faut avoir des compétences numériques.	D
-------------	--	----------

Tekst C

Les verbicrucistes sont les personnes qui font des mots-croisés. Pas comme vous, le dimanche après-midi ou dans le métro pour faire passer le trajet. Non, les verbicrucistes fabriquent les mots-croisés que vous remplissez. Une activité complexe qui demande une bonne connaissance de la langue française, de la culture générale et de l'expérience. Cependant, les verbicrucistes, il n'en existe plus beaucoup. Ce métier est peu rémunéré depuis l'arrivée des ordinateurs qui réalisent des grilles à moindre coût. Le verbicruciste est payé 50 euros brut selon la taille de la grille. Et il lui faut entre 4 et 5 heures pour en faire une.

Tekst D

Ce métier est souvent décrit comme « le meilleur job du monde ». Il y a un certain temps, le gouvernement australien proposait un contrat à durée déterminée de six mois pour rester sur une île paradisiaque au cœur de la barrière de corail. La personne élue sera obligée d'effectuer quelques travaux d'entretien et d'explorer à son rythme les fonds sous-marins et les plages de sable blanc pour alimenter chaque semaine le site de l'île avec des photos et des vidéos. Face à la pénibilité du travail, les autorités ont tout de même prévu un salaire de 78 000 euros.

Poprawnej odpowiedzi udzieliło 44% maturzystów. Aby prawidłowo rozwiązać to zadanie należało skojarzyć posiadanie umiejętności informatycznych z obsługą strony internetowej australijskiej wyspy, polegającą na umieszczaniu na niej zdjęć i filmików wideo. Zdających, którzy udzieli błędnej odpowiedzi, najprawdopodobniej zmyliło słowo *numériques*, które po francusku jest synonimem do *informatiques*, a w języku polskim ma zupełnie inne znaczenie. Prawie jedna trzecia zdających wybrała tekst C., w którym autor mówi o zanikającym, w erze komputerów, zawodzie twórcy krzyżówek. Być może zdający zasugerowali się zbieżnością słowa *compétences* występującego w zdaniu 4.5. z wyrażeniem *bonne connaissance* z tekstu C. Mogli też ocenić, że *compétences numériques* dotyczą używania komputera do tworzenia krzyżówek, gdy tymczasem w tekście C. nie chodzi o używanie komputera przez twórców krzyżówek, tylko o wypieranie tych specjalistów przez komputery.

Zadanie 6., sprawdzające rozumienie tekstów pisanych, opierało się na dwóch tekstach, literackim i publicystycznym, związanych z podróżowaniem. Tekst literacki pochodził z książki Julesa Verne'a „W 80 dni dookoła świata”, a tekst publicystyczny był artykułem na temat pisarza. Na ich podstawie zdający mieli rozwiązać cztery zadania wielokrotnego wyboru (średni wynik – 63% punktów) oraz cztery zadania otwarte (średni wynik – 62% poprawnych odpowiedzi).

Najtrudniejszym zadaniem zamkniętym było zadanie 6.4., oparte na tekście literackim, sprawdzające umiejętność określenia intencji autora tekstu.

6.4. Dans ce texte, Jules Verne

- A. évoque un concours de circonstances.
- B. se moque des gens qui font un pari irréfléchi.
- C. prévient des difficultés d'un voyage autour du monde.
- D. partage ses impressions sur son expédition dans un pays lointain.

Prawidłową odpowiedź **A.** wskazało 54% zdających. Aby poprawnie rozwiązać to zadanie, należało zrozumieć, że bohaterowi tekstu, Phileasowi Foggowi, udało się okrążyć kulę ziemską w 80 dni tylko dlatego, że podróżował z zachodu na wschód i w ten sposób zyskał jeden dzień. Był to szczęśliwy zbieg okoliczności (*concours de circonstances*). Co piąty zdający (20%) wybrał odpowiedź C. Tymczasem w tekście nie ma informacji o trudach podróży dookoła świata, a tym bardziej przestrogi dla osób, które chciałyby taką podróż przedsięwziąć. Być może długa lista środków transportu wydała się wystarczającym dowodem na to, że podróż była uznana za trudną. Jednak autor nie traktuje częstych zmian środków transportu w podróży jako problemu.

W ramach wiązki zadań otwartych, zdający najlepiej poradzili sobie z uzupełnieniem luki 6.6., która wymagała zrozumienia, skąd Jules Verne zaczerpnął inspirację do napisania książki „W 80 dni dookoła świata”. Właściwych odpowiedzi, wskazujących na reklamę w gazecie udzieliło 70% absolwentów. Więcej problemów przysporzyła luka 6.8. (49% poprawnych odpowiedzi), w której należało sprecyzować, że głównym źródłem dochodów pisarza były adaptacje teatralne jego powieści. Najczęściej popełnianym błędem było wpisanie: *livres* lub *romans*. Odpowiedzi te, wynikające z powszechnego przekonania, że to książki/powieści przynoszą największy zysk pisarzowi, były jednak niezgodne z tekstem.

Spośród wszystkich zadań w arkuszu największą trudność sprawiły zadania sprawdzające znajomość środków językowych. Zadania otwarte (zadanie 8. i 9.) okazały się zdecydowanie trudniejsze niż zadanie zamknięte (zadanie 7.). Średni wynik to 53% w zadaniu 7., 43% w zadaniu 8. i 24% w zadaniu 9.

W zadaniu 7. najwięcej problemów sprawiły zdającym zadania 7.1., 7.3. i 7.5., sprawdzające zarówno znajomość słownictwa jak i struktur gramatycznych.

Fragment tekstu:

Le hérisson, petit mammifère, ami du jardinier, est menacé de disparition en France. L'activité humaine en est la principale cause. On estime que pour 100 hérissons il y a 30 ans, il en reste 3 aujourd'hui. Leur espérance de vie est 7.1. _____ de 10 à 2 ans. Il y a aujourd'hui plus de hérissons en ville que dans les champs. La campagne *Mission Hérisson* a commencé le 16 juillet. On demande aux participants d'installer dans leurs jardins des tunnels avec une plaque encreée et des feuilles de papier. Chaque matin, ils vont voir si des 7.3. _____ de hérissons ont été laissées. À propos, connaissez-vous le formidable livre *L'élégance du hérisson* de Muriel Barbery ? Il ne s'agit pas d'un vrai hérisson mais de quelqu'un qui 7.4. _____ rappelle par sa personnalité piquante. Vous trouverez une courte critique du film *Le Hérisson* basé sur le livre sur la page *Cinoche*. Un livre et un film 7.5. _____ ne pas manquer !

7.1.

- A. partie
- B. rentrée
- C. passée
- D. devenue

7.3.

- A. boules
- B. plumes
- C. cabanes
- D. empreintes

7.5.

- A. à
- B. pour
- C. afin de
- D. jusqu'à

Prawidłową odpowiedź **C.** w zadaniu 7.1. wskazało 49% maturzystów. Ze zdania, w którym znajdowała się luka wynikało, że długość życia jeży zmieniła się, spadła z 10 do 2 lat. Jedynym logicznym uzupełnieniem luki był więc imiesłów *passée*. Ponad 20% zdających wybrało odpowiedź D. Jednak fragment zdania bezpośrednio za luką: (*de 10 à 2 ans*) wyklucza czasownik *devenir*.

Skojarzenie z kulką, w jaką zwija się jeż, kiedy czuje się zagrożony było najprawdopodobniej powodem wybierania błędnej opcji A. *boules* w zadaniu 7.3. Zaznaczyło ją ponad 20% piszących egzamin. Tymczasem prawidłową odpowiedzią było **D.**, chodziło bowiem o sprawdzenie, czy jeż nie pozostawił śladów na kartkach papieru w trakcie eksperymentu. Prawie połowa zdających (49%) zaznaczyła poprawną odpowiedź.

W zadaniu 7.5. należało wybrać właściwe wyrażenie przyimkowe. Jedynym poprawnym wyborem była odpowiedź A., którą zaznaczyło 45% maturzystów. Inne opcje nie uzupełniały logicznie luki 7.5.

W obszarze znajomości środków językowych sporo problemów przysporzyło maturzystom zadanie 8., w którym należało uzupełnić luki jednym wyrazem, tak aby powstał spójny i logiczny tekst. Trudne okazało się szczególnie uzupełnienie luk 8.3. i 8.4.

Fragment tekstu:

Les plus riches, attirés par les monuments de l'Égypte ancienne,
8.3. _____ la mer Méditerranée pour les admirer sur place.
 Le terme *tourist* est alors du meilleur ton, et c'est bien par snobisme qu'en 1838 Stendhal intitule son récit de voyage *Mémoires d'un touriste*. Mais le mot perd ses lettres de noblesse et l'image du touriste comme personnage ridicule s'impose. À tel point qu'en 1850, pendant un voyage en Grèce, Gustave Flaubert regrette de « ne faire qu'un voyage de touriste ». Pourquoi cette soudaine dépréciation ? Parce que la pratique, jusque-là réservée **8.4.** _____ élites, s'est démocratisée.

Prawidłowo rozwiązało te zadania odpowiednio 21% i 34% absolwentów. Lukę 8.3. należało uzupełnić czasownikiem *traversent* lub *parcourent*. Najczęstszym błędem było wpisanie *visitent*, najprawdopodobniej związane z kontekstem zabytków starożytnego Egiptu. Niektórzy zdający wpisywali błędnie *passent*, gdyż czasownik ten wymaga użycia po nim przyimka *par*. Natomiast poprawnym uzupełnieniem luki 8.4. był rodzajnik ściągnięty *aux*, ze względu na konstrukcję czasownika (*réserver quelque chose à quelqu'un*) oraz liczbę mnogą rzeczownika znajdującego się po luce. Część zdających zasugerowała się być może wyrażeniem w języku polskim „zarezerwowany dla elity” i uzupełniła rodzajnikiem w liczbie pojedynczej, nie zwracając uwagi, że *élites* w zdaniu jest w liczbie mnogiej i wymaga użycia rodzajnika ściągniętego również w liczbie mnogiej.

W zadaniu 9. należało uzupełnić luki w zdaniach, wykorzystując w odpowiedniej formie wyrazy podane w nawiasach. Poziom wykonania poszczególnych jednostek był dosyć niski – od 17% do 32% poprawnych odpowiedzi.

Najtrudniejsze były zadania 9.2. i 9.4.

9.2. S'il (*naître / vingt*) _____
 _____ siècle, il aurait vu la conquête de la Lune.

9.4. Je voudrais qu'on (*faire / escalade*) _____
 _____ dans les Alpes.

Prawidłowe rozwiązanie zadania 9.2. *était né au vingtième* podało 19% absolwentów. Poprawne uzupełnienie fragmentu zdania wymagało znajomości konstrukcji zdania warunkowego III typu oraz utworzenia liczebnika porządkowego. Najczęstszym błędem popełnianym było użycie niewłaściwego czasu lub niewłaściwego czasownika posiłkowego (*avoir* zamiast *être*). Nieliczni zdający nie zwrócili uwagi na podmiot w rodzaju męskim i wpisywali imiesłów *née* w rodzaju żeńskim.

Zaledwie 17% maturzystów poprawnie uzupełniło lukę 9.4., wpisując *fasse de l'escalade*. O ile wybór odpowiedniego trybu czasownika (*subjonctif*) nie stanowił problemu, to użycie właściwego rodzajnika przed rzeczownikiem *escalade* było już wyzwaniem dla większości osób piszących egzamin. W zadaniu sprawdzane było użycie rodzajnika częściowego z czasownikiem *faire* dla określenia czynności/zajęć sportowych. Zdający, którzy błędnie

uzupełnili lukę wpisywali niewłaściwy rodzajnik lub nie wpisywali żadnego rodzajnika przed rzeczownikiem.

Ostatnią częścią arkusza była wypowiedź pisemna. Do wyboru były dwa tematy: rozprawka, w której należało przedstawić zalety i wady decyzji władz Paryża o wprowadzeniu zakazu wynajmu hulajnóg elektrycznych oraz list w odpowiedzi na ogłoszenie o poszukiwaniu osoby zainteresowanej zajęciem się odpłatnie francuską rodziną w trakcie jej pobytu w Polsce. W liście należało uzasadnić, dlaczego zdający jest odpowiednią sobą do tego zadania oraz zaproponować program pobytu tej rodziny w Polsce. Najwyższy średni wynik maturzyści osiągnęli za spójność i logikę wypowiedzi – 75% punktów. Dość wysokie były także wyniki w kryterium zgodności z poleceniem (średni wynik – 62%). Zdarzały się jednak prace, w których pominięty był jakiś istotny element tematu, np. rozprawki, w których abiturienti pisali o zakazie korzystania z hulajnóg ogólnie, nie precyzując, że chodzi o zakaz wynajmu hulajnóg lub przedstawiali dobre i złe strony korzystania z hulajnóg. W przypadku listu część zdających nie ustrzegła się pewnych usterek w formie tego rodzaju wypowiedzi, zapominając o właściwym zwrocie rozpoczynającym i właściwym zwrocie kończącym list formalny. Ponadto wiele osób pomijało zakończenie, uznając być może końcową formułę grzecznościową jako zakończenie.

Niższy wynik absolwenci uzyskali w kryterium zakresu środków językowych (średni wynik – 55%). Pokazuje to, że w wypowiedzi pisemnej stosowali głównie słownictwo i struktury gramatyczno-leksykalne o wysokim stopniu pospolitości. Najmniej punktów egzaminatorzy przyznali w kryterium poprawności językowej (średni wynik – 52%). Maturzyści popełniali liczne błędy językowe, ortograficzne i interpunkcyjne, które niejednokrotnie w znacznym stopniu zaburzały komunikatywność wypowiedzi.

Zagadnienie „pod lupą” – zakres środków językowych w wypowiedzi pisemnej na poziomie podstawowym

Zakres środków językowych to jedno z kryteriów oceniania wypowiedzi pisemnej. Kryterium to jest także określane jako „bogactwo językowe”, ponieważ w tym przypadku ocenie podlega zasób słownictwa oraz struktur gramatycznych, którymi posługuje się zdający w celu realizacji tematu podanego w poleceniu. Kryterium to od roku 2023 jest oceniane w skali od 0 do 3 punktów, co pozwala na bardziej precyzyjną ocenę kompetencji maturzystów w tym aspekcie niż wcześniej stosowana skala od 0 do 2 punktów.

Polecenie do zadania 12. brzmiało następująco:

Zadanie 12. (0–12)

Podczas Młodzieżowego Festiwalu Teatralnego obejrzałeś(-aś) kilka przedstawień.

W e-mailu do kolegi z Francji:

- **wyjaśnij, w jaki sposób dowiedziałeś(-aś) się o tym festiwalu**
- **przedstaw program tego festiwalu**
- **napisz, która grupa teatralna zwyciężyła na festiwalu i co najbardziej podobało Ci się w jej występie**
- **podziel się swoimi obawami dotyczącymi przyszłości tego festiwalu.**

Przyjrzyjmy się tabeli z *Informatora*, która określa jakie wymagania trzeba spełnić, aby uzyskać określoną liczbę punktów za zakres struktur leksykalno-gramatycznych.

3 pkt	szeroki zakres środków językowych; liczne precyzyjne sformułowania
2 pkt	zadowalający zakres środków językowych; oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań
1 pkt	ograniczony zakres środków językowych; głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości
0 pkt	bardzo ograniczony zakres środków językowych; wyłącznie najprostsze środki językowe ALBO zakres środków językowych uniemożliwiający zdającemu zrealizowanie polecenia

Należy też zwrócić uwagę na następujące zapisy ściśle związane z tą tabelą:

- W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie środków leksykalnych oraz struktur gramatycznych użytych w wypowiedzi.
- Praca może otrzymać liczbę punktów wskazaną w tabeli, jeśli spełnia wszystkie wymogi określone dla danej kategorii punktowej. Jeśli spełnia je tylko częściowo, jest kwalifikowana na poziom niższy, np. praca, która charakteryzuje się szerokim zakresem leksyki, ale zadowalającym zakresem struktur gramatycznych, otrzymuje 2 punkty.

Warto również pamiętać, że ocena zakresu środków językowych w przypadku egzaminu maturalnego na poziomie podstawowym, zgodnie z podstawą programową, odpowiada poziomowi B1 w skali opisanej w Europejskim Systemie Opisu Kształcenia Językowego. Odnosi się ona również do zakresu struktur gramatycznych podanych w aneksie do *Informatora o egzaminie maturalnym z języka francuskiego w Formule 2023* obowiązującym w latach szkolnych 2022/2023 oraz 2023/2024.

Przyjrzyjmy się poniższej pracy.

Przykład 1.

Salut Michel,
Comment ça va ? Moi, ça va bien. Récemment, j'ai vu des spectacles au Festival de théâtre des jeunes.

Mon amie belge Lucia m'avait un peu raconté de ces spectacles, donc j'ai décidé d'y aller aussi. Le programme de ce festival était bien organisé. D'abord il y avait deux filles qui ont chanté, puis un garçon qui était tellement stressé qu'il ~~se~~ s'est trompé en faisant de la magie avec ses cartes. Il y avait beaucoup plus de groupes, mais le plus important, c'est que le groupe qui a gagné c'était celui avec les filles. J'étais vraiment contente.

Ce qui ~~m'a~~ m'a plu le plus c'était certainement quand elles ont commencé de chanter tellement bas que même ma mamau était choquée. C'est juste ~~que~~ qu'il y avait pas beaucoup de monde pendant cet événement, mais j'espère qu'il y en aura de plus en plus.

Powyższa wypowiedź pisemna otrzymała maksymalną liczbę punktów w kryterium zakresu środków językowych. W pracy zostały zaznaczone fragmenty, które pozwalają na stwierdzenie, że zdający posługuje się szerokim zakresem środków językowych (na zielono – środki leksykalne, a na niebiesko – środki gramatyczne).

Zdający poprawnie konstruuje zdania złożone w czasie przeszłym, który jest niezbędny do realizacji części podpunktów polecenia i stosuje bardziej zaawansowane konstrukcje gramatyczne, takie jak gérondif, zdanie względne, mowa zależna. Na uwagę zasługuje właściwe użycie różnych determinantów z rzeczownikiem (*mon amie belge, cet événement, puis un garçon qui*) czy też poprawne umiejscowienie zaimka osobowego i przysłownego w czasie przeszłym (*ce qui m'a plu, j'ai décidé d'y aller*). Zdający użył też wielu precyzyjnych sformułowań (np. *le groupe qui a gagné, faire de la magie, ce qui m'a plu le plus, il y en aura*), które wskazują na to, że swobodnie posługuje się językiem francuskim co najmniej na poziomie B1. Cała praca charakteryzuje się naturalnością i adekwatnością używanego języka odpowiednią dla poziomu podstawowego egzaminu maturalnego.

Jednak nie zawsze ocena pracy jest tak prosta i jednoznaczna. Zdarzają się prace, w których wyraźnie widać, że zdający posługuje się dość dobrze językiem francuskim, i stosunkowo łatwo realizuje polecenie, ale jeden z aspektów podlegających ocenie w kryterium zakresu środków językowych (tj. leksyka lub gramatyka) jest mocniejszą stroną osoby piszącej, a drugi nie został jeszcze opanowany w tym samym stopniu. Ilustruje to kolejna praca.

Przykład 2.

Salut Michel,
Comment ça va ? Moi, ça va bien. Récemment, j'ai vu des spectacles au Festival de théâtre des jeunes.

J'ai ~~eu~~ ^{le festival} trouvé l'actualité ~~à~~ la site du figaro.
 Dans le programme du Festival il y avait des spectacles, des cours de théâtre et on pouvait de rencontrer d'acteurs populaires aussi. Mais je t'écris pour informer du groupe "Pommes et fraises". Ce groupe a gagné le concours du Festival et leur ~~jeu~~ jeu était incroyable magnifique! ~~L'histoire qui été joué et la~~ leur jeu était la plus intéressante et ~~ils~~ ^{ils} utilisaient ^{aient} la lumière de manière très créatif! Malheureusement, le directeur du groupe est plus âgé, donc on ne sait pas est-ce que combien du temps il va travailler. Peut-être le groupe ^{se} partagera.
 Alors, c'est tout.
 A bientôt.

Zakres środków językowych został oceniony w tej pracy na 2 punkty. Użyte słownictwo jest wyraźnie bardziej zróżnicowane niż stosowane struktury gramatyczne. W wypowiedzi występują mniej pospolite wyrazy, które spełniają wymagania dla poziomu B1 (np. *actualité, site, cours de théâtre, malheureusement, âgé, ce groupe a gagné le concours du festival, le jeu*), ale bardzo nieliczne są struktury gramatyczne, które można by zakwalifikować na ten poziom (np. *je t'écris pour t'informer, ils utilisaient la lumière de manière*). Nie występują inne bardziej zaawansowane struktury składniowe. Zdający posługuje się głównie zdaniami współzrędnie złożonymi, używając najczęściej spójnika „et”. W związku z tym zakres środków językowych został znany za „zadowolający”, a nie „szeroki”.

Warto też pamiętać, że do zakresu środków językowych zalicza się środki leksykalne oraz struktury gramatyczne użyte w pracy poprawnie lub zawierające drobne błędy. W obydwu wcześniej omówionych przykładach wypowiedzi pisemnych występują pewne błędy językowe. Podlegają one ocenie przede wszystkim w kryterium poprawności językowej, ale mogą też sprawić, że dana struktura leksykalna lub gramatyczna nie zostanie „doceniona” przez egzaminatora w ocenie bogactwa językowego. Aby użycie jakiegoś wyrażenia lub struktury gramatycznej wpłynęło pozytywnie na ocenę zakresu środków językowych, zdający musi zastosować go/ją odpowiednio do sytuacji komunikacyjnej, a kontekst, w którym go/jej użyto, musi być jasny i zrozumiały dla odbiorcy. Błąd w użyciu rodzajnika (np. *à la site*) lub

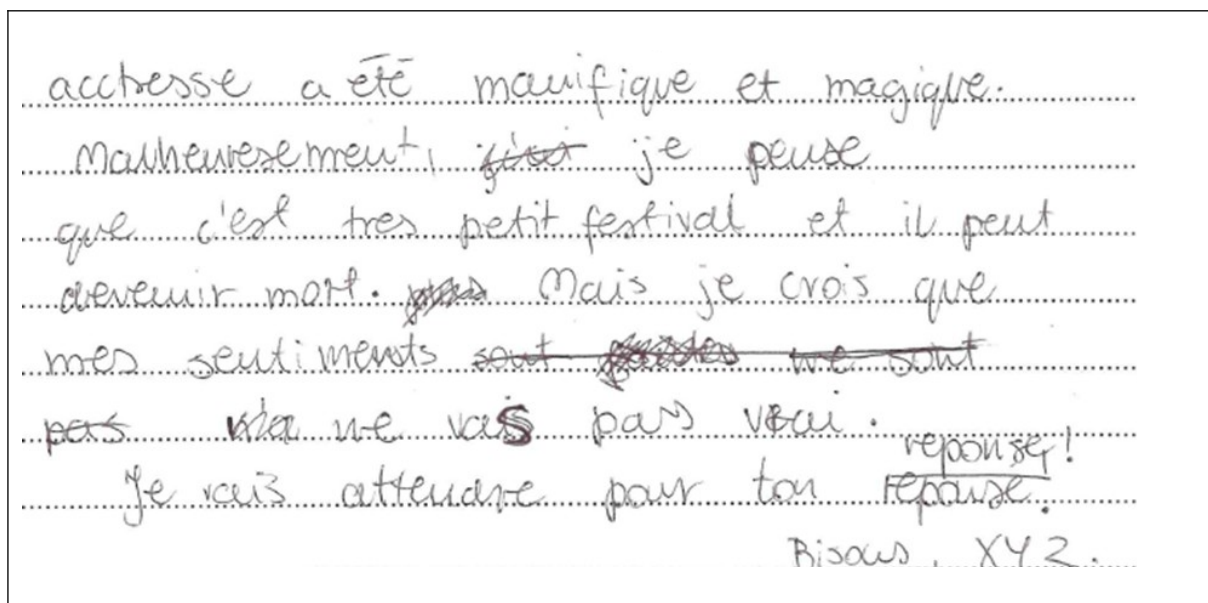
w konstrukcji czasownika (np. *elles ont commencé chanter*) nie spowoduje, że słowo lub struktura nie zostaną wzięte pod uwagę, jeśli te błędy nie zakłócają komunikacji. Natomiast poważniejszy błąd sprawi, że struktura nie zostanie uznana. Na przykład, jeśli zdający napisał: *on pouvait de rencontre d'acteurs populaires*, egzaminator nie mógł uznać, że maturzysta wie, jak tworzy się konstrukcję z czasownikiem modalnym *pouvoir*.

Przyjrzyjmy się teraz pracy, w której zakres środków językowych został oceniony na 1 punkt.

Przykład 3.

Salut Michel,
Comment ça va ? Moi, ça va bien. Récemment, j'ai vu des spectacles au Festival de théâtre des jeunes.

J'ai lu cette article dans un site internet à propos de Festival de théâtre des jeunes. Le program de cet Festival a été très ~~marrant~~ ~~amuse~~ intéressant, au debut il y a la groupe de petites enfants et puis ~~le~~ le spectacle a été jouer par ~~plus âgés enfants~~ ^{des adolescents}. Pendant ce festival j'ai vu trois spectacles avec ~~le même~~ l'objectif de ~~moralisation et~~ d'acceptable vers personnes ~~avec~~ avec des ~~disab~~ handicapés. J'aime le plus la groupe qui a obtenu la première place. Pendant leur performance j'ai été très touché par ~~émotionne~~ mes émotions car leur joue

W powyższej pracy pomimo próby użycia kilku zaawansowanych struktur i słownictwa, które dla poziomu B1 byłyby uznane za bogate i precyzyjne, zdający otrzymał za zakres środków językowych 1 punkt, ponieważ leksyka i struktury gramatyczne zawierały poważne błędy lub użyte były w niewłaściwym kontekście.

Zdający podjął między innymi próbę utworzenia strony biernej w czasie przeszłym, ale zamiast imiesłowu użył bezokolicznika (*a été jouer*). Przymiotnik *acceptable* utworzony od czasownika *accepter* jest niewątpliwie słowem z poziomu B1. Został jednak użyty niepoprawnie zamiast bezokolicznika. Prawidłową strukturą byłoby: *l'objectif d'accepter*. Być może pisząc: *leur joue actresse* zdający miał zamiar użyć wyrażenia: *leur jeu d'acteur*, które byłoby precyzyjnym sformułowaniem, adekwatnym do tematu, ale błędy zakłócają komunikację. Poza tym egzaminator nie może się domyślać, co zdający chciał napisać, tylko ocenia to, co jest zrozumiałe i czytelne w pracy. *J'ai été très touché* jest ładną konstrukcją, ale gdy następuje po niej wyrażenie *par mes émotions* powstaje niespójny fragment zdania, bo wyrażenie to nie uzupełnia logicznie przekazywanej informacji.

To co jest użyte poprawnie i we właściwym kontekście, to przede wszystkim pospolite struktury i wyrazy o wysokiej frekwencji w języku francuskim, a więc należy uznać, że zdający posługuje się ograniczonym zakresem środków językowych, który wprawdzie pozwala mu na częściową realizację podpunktów polecenia (zdający uzyskał 2 punkty w kryterium treści), ale użyty w pracy język jest poniżej oczekiwań dla poziomu podstawowego.

Niestety wielu zdających, którzy przystępują do egzaminu na poziomie podstawowym, nie opanowało struktur leksykalno-gramatycznych w takim zakresie, aby napisać wypowiedź pisemną odpowiadającą wymaganiom poziomu B1. Wiele prac maturzystów jest zupełnie lub w znacznej części niekomunikatywnych dla odbiorcy lub zawiera poważne błędy językowe, które uniemożliwiają realizację polecenia. Poniżej pokazano przykład wypowiedzi, w której zakres środków językowych nie jest wystarczający, aby przyznać za niego jakikolwiek punkt.

Przykład 4.

Salut Michel,
 Comment ça va ? Moi, ça va bien. Récemment, j'ai vu des spectacles
 au Festival de théâtre des jeunes.

J'ai vu recommandée cette festival au réseaux
 sociaux, ^{sur Facebook et Instagram.} Les premier spectacles est dance
 trois jeunes filles, après nous avons vu
~~gent~~ ^{deux} deux hommes qui jouées au piano, ^{au piano} et chantées ^{les}
^{chansons} Les premier groupe donne moi beaucoup d'émotions, ^{et}
 j'adoree allée au spectacles, au cinema où est
 beaucoup et personnes et d'émotions.

~~Groupe~~ Un groupe été très populaire et
 très ~~professioelle~~ ^{professionnelles}.

J'ai n'est peu pas père, cette festival et spectacles
 et magnifique très intéressante et beall.

J'ai recommande cette festival toute le monde.
 J'ai n'aurre pas beaucoup de temps.

Bonjour Michel. (94)

XYZ

Oprócz pierwszej formy czasu przeszłego (*j'ai vu*) przepisanej ze zdania wprowadzającego, w pracy nie ma poprawnie utworzonych form czasu przeszłego, który był niezbędny do przekazania większości informacji. Każde zdanie tej wypowiedzi pisemnej zawiera bardzo poważne błędy językowe, nawet w najprostszych strukturach. Słownictwo ogranicza się do najbardziej podstawowych wyrażeń związanych z teatrem, a na dodatek często słowa są użyte w błędnej formie rodzaju lub liczby.

Omawiając kryterium zakresu środków językowych z uczniami warto też zwrócić ich uwagę na związek oceny bogactwa językowego z realizacją polecenia w kryterium treści. Zdarza się, że uczniowie tak bardzo skupiają się na użyciu ciekawych wyrażeń i właściwym zastosowaniu struktur gramatycznych, że zapominają o precyzyjnym zrealizowaniu poszczególnych podpunktów polecenia, co jest kluczowe dla uzyskania punktów za wypowiedź pisemną. Jeśli praca będzie nie na temat lub nie będzie realizować polecenia w wystarczającym stopniu, to zgodnie z Informatorem oraz *Zasadami oceniania rozwiązań zadań*, ograniczy to liczbę punktów przyznanych w pozostałych kryteriach:

1. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się również 0 punktów.

2. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach można również przyznać maksymalnie po 1 punkcie.

Podsumowanie

Aby uniknąć utraty punktów w kryterium zakresu środków językowych zdający powinien:

- wykazać się zróżnicowanymi i odpowiadającymi poziomowi egzaminu środkami językowymi, zarówno leksykalnymi jak i gramatycznymi.
- używać jak najbardziej naturalnych i typowych dla języka francuskiego konstrukcji gramatycznych oraz zwrotów/wyrażeń/kolokacji
- przedkładać prostotę i klarowność wypowiedzi nad użycie skomplikowanych, trudnych konstrukcji, które zwiększają ryzyko popełnienia poważnych błędów powodujących zakłócenie komunikacji
- zastępować środki językowe o wysokim stopniu pospolitości precyzyjnymi sformułowaniami
- przeczytać stworzoną wypowiedź pisemną pod kątem pełnej realizacji poszczególnych podpunktów polecenia oraz skorygować ewentualne błędy językowe, które mogą negatywnie wpłynąć na komunikatywność i jasność przekazywanych informacji.

Wnioski

Analiza wyników egzaminu z języka francuskiego pozwala na sformułowanie następujących rad dotyczących pracy z maturzystami w kolejnych latach:

- ❖ Zadania otwarte stanowią dla maturzystów większe wyzwanie niż zadania zamknięte – dla uczących się języka obcego samodzielne sformułowanie odpowiedzi jest trudniejsze od wybrania jednej z podanych już opcji. Wskazane jest zatem, aby nauczyciel tak dobierał zadania, by skłonić ich do stosowania w praktyce poznawanych struktur i wyrażeń. Warto też zwrócić uwagę uczniów na fakt, że ich odpowiedzi w zadaniach otwartych muszą być nie tylko zgodne z tekstem, ale też jak najbardziej precyzyjne i pasujące do luki.
- ❖ Większość maturzystów dobrze poradziła sobie z wyciąganiem wniosków, nową umiejętnością sprawdzaną od 2023 r. na egzaminie maturalnym. Wnioskowanie wymaga od uczniów „czytania między wierszami” i logicznego myślenia, aby na podstawie własnych doświadczeń i wskazówek/dowodów z tekstu dojść do właściwej konkluzji. Nauczyciel powinien zachęcać uczniów do zadawania pytań i formułowania przewidywań przed czytaniem i w trakcie czytania, wykorzystując ich wcześniejszą wiedzę oraz informacje przedstawione w tekście, aby zinterpretować właściwie to, co nie zostało powiedziane bezpośrednio.
- ❖ Zadania sprawdzające znajomość środków językowych od lat są największym wyzwaniem dla maturzystów przystępujących do egzaminu zarówno na poziomie rozszerzonym jak i podstawowym. Wielu zdających uzyskuje niskie wyniki, a czasem nie podejmuje nawet próby rozwiązania tych zadań. Wskazywać to może na zbyt duże skupienie się na lekcjach na umiejętnościach receptywnych i mniej intensywną pracę nad jakością języka uczniów. Tymczasem brak znajomości podstawowych struktur gramatycznych lub ograniczony zasób słownictwa może wpływać nie tylko na wynik osiągniany przez maturzystów w zadaniach sprawdzających znajomość środków językowych, ale bardzo często pośrednio powoduje też błędne rozwiązanie zadań w części sprawdzającej rozumienie słuchanych oraz pisanych tekstów. Staje się też poważną przeszkodą w stworzeniu poprawnej, logicznej i bogatej pod względem językowym wypowiedzi pisemnej.
- ❖ Biorąc pod uwagę ograniczony zasób struktur leksykalno-gramatycznych, którymi dysponują zdający, można stwierdzić, że wskazane byłyby dodatkowe ćwiczenia syntaktyczne polegające na kształtowaniu umiejętności konstruowania zdania tak, aby najtrafniej wyrażało ono pożądaną myśl. W procesie edukacyjnym szczególny nacisk należy położyć na ćwiczenia wzbogacające zasób słownictwa, np. słowotwórstwo, stosowanie wyrazów o znaczeniu przeciwnym i wyrazów bliskoznacznych, zastępowanie struktur o wysokim stopniu pospolitości bardziej precyzyjnymi i adekwatnymi do tematu. Jest to niezwykle ważne w rozwiązywaniu zadań z każdego obszaru umiejętności sprawdzanych na egzaminie maturalnym.